

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.:
08/557-1 CH

Vår ref.:
08/01849-7 / /Blank

Dato:
09.05.2008

Høring - Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået

Vedlagt følger utskrift fra Bystyrets behandling og vedtak av 24.04.2008.

Med hilsen

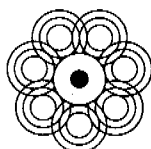
Hein Olai Stavlund

Vedlegg:

Saksutskrift: Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune – Forvaltningsreformen – forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået.

Kopi til: ,

Saksbehandler: Hein Olai Stavlund, Kommuneområde plan og økonomi

SAKSUTSKRIFT

Arkivsak 08/01849
Arkivkode Blank
Saksbehandler Hein Olai Stavlund

Saksgang	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	10.04.2008	22/08
Bystyret	24.04.2008	33/08

Høringsuttalelse fra Sarpsborg kommune - Forvaltningsreformen - forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivået

Saken er fremmet etter prinsippet om fullført saksbehandling.
Følgende har vært medsaksbehandlere:

Vedlegg:

Vedlegg 1. Kap. 1. fra Forvaltningsreformen - Forslag til nye oppgaver til det folkevalgte regionale nivå.
Høringsnotat. Kommunal- og regionaldepartementet.
Vedlegg 2. Utdrag fra rådmannens forslag til vedtak i Bystyret 10.05.2007
Vedlegg 3. Utskrift av protokoll for Bystyrets vedtak 10.05.2007

Sammendrag:

Samlet sett signaliserer høringsnotatet at regjeringens opplegg for reformarbeidet har blitt sterkt vannet ut.

Høringsnotatet inneholder svært få konkretiseringer av hvilke grep regjeringen legger opp til å ta. Det gis ingen tydelige signaler om hvor man ønsker å legge seg mht. endringer i forhold til dagens struktur på fylkesinndeling eller en fremtidig regioninndeling. Oppsummeringen av høringsuttalelsene som gjengis i høringsnotatet burde kunne bygge opp under en forventning om at man foretok tydelige grep i oppgavefordeling og struktur. Så later ikke til å være tilfelle.

Det ble i forrige høringsrunde fra mange hold etterlyst konkretiseringer av hvilke oppgaver som kan overføres til kommunene. Det foreliggende høringsnotatet tar heller ikke nå for seg en slik overføring av oppgaver til kommunene, og må forstås dithen at det ikke omfattes av reformen.

Det blir opp til fylkene selv å eventuelt legge opp til endringer i struktur og sammensetning, uten at hverken departement eller regjeringen legger særlige føringer eller tydeliggjør sine prioriteringer. Blir endringene store i betydningen av at mange fylkeskommuner ønsker å slå seg sammen til regioner, legger man opp til å bygge opp under dette med endret begrepsbruk (region) og en større grad av flytting av funksjoner til et eventuelt regionnivå og eventuelle tilpasninger i valgsystemet. Blir endringene små legges det opp til å beholde eksisterende begrepsbruk, organisering, struktur og valgordning.

Man forsøker å markedsføre en «forsterket fylkesmodell» gjennom en viss overføring av forvaltningsoppgaver fra statlige etater og en viss opprydning mellom fylkeskommunens oppgaver og fylkesmannens oppgaver. Høringsnotatet går gjennom de ulike områdene for eventuell oppgaveoverføring og opprydning i forhold til spesielt fylkesmannsembetet. Høringsnotatet preges av lite tydelighet og manglende konkretiseringer, svært mange oppgaver som enten kan være egnet for overføring eller det sågar kan være en forventning om kan overføres, henvises derimot til videre utredning eller pågående eller fremtidig lovarbeid. Totalt sett blir bildet svært utydelig og det er vanskelig å ta stilling til om dette medfører endringer som kan avbøte de problemene man har oppfattet og utredet ved dagens organisering av fylkeskommunene mht. oppgaver, roller og geografisk sammensetning. Det er av svært mange reist tvil om de endringer og overføringer av oppgaver som antydes er egnet til å møte de store utfordringene som ligger på feltet og vil istandsette fylkeskommunen til i større grad å bidra i fremtidige regionale utfordringer.

Med det utgangspunkt Sarpsborg som kommune og som aktiv deltaker i regionalt samarbeid knyttet til Nedre Glomma har, så anses det nivå av oppgaveoverføring innen rammen av en forsterket fylkesmodell som ikke tilstrekkelig for å møte de fremtidige utfordringene man ser for seg lokalt, del-regionalt eller regionalt. Rådmannen anbefaler derfor at Sarpsborg kommune således opprettholder sitt syn som ble vedtatt i bystyret 10 mai. 2007.

Utredning:

Høringsnotatet som departementet sendte ut 26. februar 2008 inneholder en konkretisering av de oppgavene som var varslet i St.meld. nr. 12 (2006-2007) *Regionale fortrinn – regional framtid* og Stortingets behandling av denne, jf. Innst. S. nr. 166 (2006-2007).

Forvaltningsreformen har tidligere vært gjenstand for bred behandling og høringsrunder.

Sarpsborg kommune behandlet høringssaken i bystyret 10. mai 2007 og senere oversendt Kommunal og regionaldepartementet som høringsuttalelse.

I saksframlegget ble tidligere vedtak oppsummert i bystyret/formannskapet som berørte de 5 hovedspørsmålene i høringen samt diverse andre spørsmål. Dette gjaldt vedtak i følgende saker: Høringsuttalelse til rapportene "Sterke regioner - premisser, oppgaver og inndeling ved en forvaltningsreform" og "Kommunene og forvaltningsreformen" - Uttalelse til KOU 2004:1 Sterke regioner - Forslag til ny regioninndeling av Norge - Uttalelse til Distriktskommisjonens utredning - Uttalelse til utredningen "Robuste kommuner - scenarier for kommunestrukturen i Østfold".

Protokoll fra bystyrets behandling i tilknytning til forrige høringsrunde og oppsummering av rådmannens synspunkter ligger vedlagt.

Forvaltningsreformen skal bidra til å realisere følgende mål:

- Et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene
- En mer samordnet og effektiv offentlig forvaltning ved at ulike sektorer ses i sammenheng innenfor den enkelte region
- Verdiskaping og sysselsetting basert på lokale og regionale fortrinn og forutsetninger, som sikrer det framtidige grunnlaget for velferden i samfunnet
- Effektiv ivaretagelse av nasjonale mål som for eksempel bærekraftig utvikling, likeverdige tjenestetilbud og rettssikkerhet for den enkelte.

I St.meld. nr. 12 (2006-2007) *Regionale fortrinn – regional framtid* er det slått fast at kommunene og staten fortsatt skal være de viktigste leverandørene av velferdstjenester, mens regionene skal være de sentrale regionale utviklingsaktørene. Omfanget av nye utviklingsoppgaver som kan overføres til regionene avhenger til en viss grad av den geografiske inndelingen av det regionale nivået.

St. meld. nr 12 (2006-2007) viser til at fylkeskommunene i ulik grad har lyktes som sentral drivkraft og tilrettelegger for regional utvikling. Det skyldes manglende prioriteringer i fylkeskommunene, men også

at fylkeskommunene ikke har hatt tilstrekkelige virkemidler for å fylle den utviklings- og planleggingsrollen de har vært tiltenkt. For å gi den regionale utviklingsrollen et løft er det en forutsetning at de regionale organene får større myndighet over beslutninger som har direkte betydning for den regionale utviklingen.

Oppgaver til regionene – sammendrag av høringsnotat av 26. februar 2008

Nedenfor følger en oppstilling over oppgaver som kan være aktuelle for overføring til regionalt eller fylkeskommunalt nivå. Noen av punktene virker mer konkretisert enn andre, noen punkter er avhengig av videre vurdering eller fastsettes nærmere etter videre lovarbeid.

Oppgaver på Fiskeri- og kystdepartementets område

- Tildeling av ordinære akvakulturtillatelser på aktørnivå
- klarering av lokaliteter
- Fremme eventuelle innsigelser på vegne av havbruksinteresser til kommunale (kystsone)planer.
- På grunnlag av statlig fastsatte rammevilkår og kvotefordeling
- Innvilge fellingstillatelser på kystsel, registrere antall felte dyr etc.
- Lokale fiskerireguleringer innenfor gitte rammer
- Utvikling av kriterier for deltakelse i og utøvelse av fisket etter kongekrabbe.

Oppgaver på Kunnskapsdepartementets område

- Enkelte oppgaver innen informasjon, veiledning og kvalitetsutvikling som fylkesmennene utfører på grunnopplæringsområdet skal overføres til regionene.
- Generelt ansvar at det finnes et tilbud av godkjent fagskoleutdanning i regionen
- Regionene bør oppnevne to av de eksterne styrerepresentantene ved høyskolene.
- Etablering av regionale forskningsfond som skal supplere de nasjonale FOUvirkemidlene.

Oppgaver på Kultur- og kirkedepartementets område

- Regionene bør få det fulle ansvaret for å forvalte spillemidlene til kulturbygg og til lokale og regionale idrettsanlegg. Dette arbeidet vil trolig være ferdigstilt medio 2009.
- Fra og med 2010 vil midlene til regionale kulturbygg bli kanalisert inn i den desentraliserte ordningen for kulturhus etter hvert som disse blir fristilt fra pågående prosjekter.
- Vurdering av hvilke av Norsk kulturråds oppgaver som kan legges til regionalt nivå vil bli foretatt så snart Stortinget har vedtatt geografisk inndeling for det regionale nivået.
- Av øvrige oppgaver på Kultur- og kirkedepartementets område nevnes at regionene skal få ansvaret for oppnevning av styreleder og eventuelt noen eller alle av styremedlemmene til region-/landsdelsinstitusjonene og knutepunktinstitusjonene.

Oppgaver på Landbruks- og matdepartementets område

- St.meld. nr. 12 (2006-2007) varsler en gjennomgang og vurdering av fylkesmannens oppgaver på landbruks- og matområdet. Denne gjennomgangen er foretatt. Fylkesmannen har en sentral rolle som utviklingsorgan og er en viktig aktør for å følge opp de nasjonale landbrukspolitiske målene i det enkelte fylke.
- Fylkesmannen kompetansesenter for kommunene, fører kontroll med tilskuddsordningene, er saksforberedende organ for fylkeslandbruksstyret og er aktiv i samfunnsplanleggingen.
- Regjeringen vil vurdere overføring av forvaltningen av bygdeutviklingsmidlene fra fylkesmennene til det regionale folkevalgte nivå.
- Det skulle skje betydelige oppgaveoverføringer både på miljøvern- og landbruks- og matområdet, men at det imidlertid skulle vurderes nøye i hvert enkelt tilfelle og skje på en måte som sikret mulighetene til å nå nasjonale politiske mål og internasjonale forpliktelser på områdene.
- Forvaltningsansvaret for områdevernet skal avgjøres som en del av arbeidet med ny naturmangfoldlov som etter planen skal legges fram i løpet av 2008.
- Overføring av forvaltningen på landbruksområdet må etter Regjeringens syn ses i sammenheng med den løsning som velges for overføring av forvaltningen på miljøområdet.

Oppgaver på Miljøverndepartementets område

- Fylkesmannens oppgaver knyttet til bevaring av innlandsfisk/høstbare viltarter og jakt/fiske på disse artene samt oppgaver med å tilrettelegge og ivareta allment friluftsliv skal overføres til regionene.
- Vannregionmyndighet etter forskrift om vannforvaltning skal overføres regionene.
- Regionene får en styrket rolle i regional planlegging og i forhold til klimautfordringen.

Oppgaver på Nærings- og handelsdepartementets område

- Innovasjon Norge skal videreføres som et nasjonalt særlovsselskap med kontorer regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Regionene skal samlet eie inntil 49 % av selskapet. Dette vil bli tatt inn i loven om Innovasjon Norge.
- SIVA kan opprette regionale innovasjonsselskaper sammen med regionene og eventuelt andre interessenter med regionale mål. SIVA bør være minoritets-eier i selskapene.

Oppgaver på Samferdselsdepartementets område

- Når det gjelder framtidig ansvar for kjøp av persontransport med tog, vil det ikke bli gjort generelle endringer i dagens organisering av kjøperollen.
- Det er utarbeidet forslag til prinsipper for klassifisering av stamveier og (framtidige) regionale veier. Endelig klassifisering og fordeling av midler vil bli nærmere utredet og avgjort etter at tallet på regioner er avklart. Ut fra de foreslåtte kriteriene vil regionene i en forsterket fylkesmodell ha ansvaret for ca. 80 pst av det offentlige vegnettet (utenom kommunalt vegnett). Ved store regioner vil kriteriene medføre at litt flere av øvrige riksveger blir overført til regionene.
- Ved forsterket fylkesmodell skal Statens vegvesen beholdes samlet, men enkelte oppgaver innen planlegging etter plan- og bygningsloven og konkret planlegging og drift av kollektivtransport overføres til fylkeskommunene.
- Uansett modell for regional inndeling legger regjeringen til grunn at trafikant og kjøretøyområdet (trafikkstasjoner) fortsatt skal være statlig.

Miljømessige konsekvenser:

Som høringssak har den ingen miljømessige konsekvenser.

Økonomiske konsekvenser:

Som høringssak har den ingen økonomiske konsekvenser.

Rådmannens innstilling:

Høringsutkastet avviker sterkt fra de synspunkter Sarpsborg bystyre ga uttrykk for 10. mai, 2007 til stortingsmelding nr. 12. (2006-2007), og kan ikke se at de intensjonene som lå i reformarbeidet er fulgt opp. Sarpsborg kommune beklager at dette arbeidet ikke er fulgt opp og ytterligere konkretisert. Det foreliggende høringsutkast avklarer såvidt dårlig framtidig oppgavefordeling at Sarpsborg kommune ikke finner det formålstjenlig å konkretisere en uttalelse ytterligere utover den høringsuttalelsen som ble gitt i bystyrets behandling 10. mai 2007 og senere oversendt departementet.

Behandling i Formannskapet 10.04.2008

Representanten Sindre Martinsen (AP) fremmet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet følgende tilleggsforslag:

Alle forvaltningsoppgaver bør i prinsippet overføres fra fylkesmann til fylkeskommune. Fylkesmannens rolle bør hovedsakelig være å føre tilsyn.

De regionale forvaltningsoppgavene vil kunne ivaretas på en god måte av det regionale folkevalgte nivå.

Dette betinger at alle fylkeskommuner får tilstrekkelige midler til å utføre denne viktige oppgaven.

Representanten Tone Damsleth fremmet på vegne av Høyre følgende forslag:

Fylkeskommunen avvikles som forvaltningsnivå. Oppgavene overflyttes til de to folkevalgte nivåene – stat og kommune.

Votering:

Rådmannens innstilling ble satt opp mot forslaget fra Høyre.

Rådmannens innstilling ble vedtatt med 8 mot 3 stemmer. (Mindretallet H 1, FRP 2)

Tilleggsforslaget – fellesforslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet – ble enstemmig vedtatt.

Formannskapetets innstilling:

Høringsutkastet avviker sterkt fra de synspunkter Sarpsborg bystyre ga uttrykk for 10. mai. 2007 til stortingsmelding nr. 12. (2006-2007), og kan ikke se at de intensjonene som lå i reformarbeidet er fulgt opp. Sarpsborg kommune beklager at dette arbeidet ikke er fulgt opp og ytterligere konkretisert. Det foreliggende høringsutkast avklarer såvidt dårlig framtidig oppgavefordeling at Sarpsborg kommune ikke finner det formålstjenlig å konkretisere en uttalelse ytterligere utover den høringsuttalelsen som ble gitt i bystyrets behandling 10. mai 2007 og senere oversendt departementet.

Alle forvaltningsoppgaver bør i prinsippet overføres fra fylkesmann til fylkeskommune. Fylkesmannens rolle bør hovedsakelig være å føre tilsyn.

De regionale forvaltningsoppgavene vil kunne ivaretas på en god måte av det regionale folkevalgte nivå. Dette betinger at alle fylkeskommuner får tilstrekkelige midler til å utføre denne viktige oppgaven.

Behandling i Bystyret 24.04.2008

Varaordfører Linda I. Karlsen (AP) fremmet på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet følgende forslag:

Høringsutkastet avviker sterkt fra de synspunkter Sarpsborg bystyre ga uttrykk for 10. mai 2007 til stortingsmelding nr. 12 (2006/2007), og vi kan ikke se at de intensjonene som lå i reformarbeidet er fulgt opp. Sarpsborg kommune beklager at dette arbeidet ikke er fulgt opp og ytterligere konkretisert.

Sarpsborg kommune mener at alle forvaltningsoppgaver i prinsippet bør overføres fra fylkesmann til fylkeskommune. Fylkesmannens rolle bør være å føre tilsyn.

De regionale forvaltningsoppgaver vil kunne ivaretas på en god måte av det regionale folkevalgte nivå. Dette betinger at alle fylkeskommuner får tilstrekkelige midler til å utføre disse viktige oppgavene.

Sarpsborg kommune vil også spesielt peke på at folkehelse bør være en av fylkeskommunens lovpålagte oppgaver, med fokus på en pådriver- og koordineringsrolle.

Sarpsborg kommune vil også peke på NOU om livslang læring og gi vår støtte til at voksenopplæring i større grad enn i dag bør ligge under fylkeskommunens ansvar.

Representanten Tone Damsleth fremmet på vegne av Høyre følgende forslag:

Fylkeskommunen avvikles som forvaltningsnivå.

Oppgavene overflyttes til de to folkevalgte nivåene – stat og kommune.

Votering:

Høyres forslag fikk 17 stemmer (H 6, FRP 8, V 1, PP 2) og falt.

Formannskapetets innstilling ble satt opp mot forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet.

Forslaget fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble vedtatt med 42 mot 7 stemmer.
(Mindretallet H 6, V 1)

Bystyrets vedtak:

Høringsutkastet avviker sterkt fra de synspunkter Sarpsborg bystyre ga uttrykk for 10. mai 2007 til stortingsmelding nr. 12 (2006/2007), og vi kan ikke se at de intensjonene som lå i reformarbeidet er fulgt opp. Sarpsborg kommune beklager at dette arbeidet ikke er fulgt opp og ytterligere konkretisert.

Sarpsborg kommune mener at alle forvaltningsoppgaver i prinsippet bør overføres fra fylkesmann til fylkeskommune. Fylkesmannens rolle bør være å føre tilsyn.
De regionale forvaltningsoppgaver vil kunne ivaretas på en god måte av det regionale folkevalgte nivå. Dette betinger at alle fylkeskommuner får tilstrekkelige midler til å utføre disse viktige oppgavene.

Sarpsborg kommune vil også spesielt peke på at folkehelse bør være en av fylkeskommunens lovpålagte oppgaver, med fokus på en pådriver- og koordineringsrolle.

Sarpsborg kommune vil også peke på NOU om livslang læring og gi vår støtte til at voksenopplæring i større grad enn i dag bør ligge under fylkeskommunens ansvar.

Rett utskrift

Dato: 25.04.2008

Hilde Øisang
formannskapssekretær

Saken oversendes saksbehandler for ekspedering / oppfølging.